

Prima instanță: Judecătoria Bălți (sediul central), (jud. D. Gherasim)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

Î N C H E I E R E

29 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Bejenari Nicoleta,
reprezentată de avocatul Sandu Stela,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ceban Ludmila
împotriva Nicoletei Bejenari cu privire la restituirea sumei,

împotriva deciziei din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
admisă cererea de apel depusă de Bejenari Nicoleta și apelul incident depus de
Ceban Ludmila, casată parțial hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul central) și emisă
o nouă hotărâre în partea casată,

c o n s t a t ă :

La 19 martie 2019, Ceban Ludmila a înaintat cerere de chemare în judecată
împotriva Nicoletei Bejenari cu privire la restituirea sumei și compensarea
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, fiind interesată de procurarea
unui imobil în sat. XXXXX, a acceptat oferta de vânzare înaintată de Bejenari
Nicoleta, achitându-i acesteia suma de 3000 de euro, solicitând o confirmare de
plată. Deși, la 27 iulie 2020, a fost întocmit un înscris de încasare a banilor, Bejenari
Nicoleta a insistat ca înscrisul să rămână la aceasta în original, oferind declarantei
doar o copie. Înscrisul a fost contrasemnat de primarul localității.

Reclamanta a explicat că, vizual bunul imobil procurat nu prezenta careva vicii
la prima examinare. După perfectarea înscrisului constatator al transmiterii banilor,
fără careva confirmări scrise suplimentar, lui Bejenari Nicoleta i-au mai fost
transmiși suplimentar bani în valoare de 8000 lei, pe care pârâta i-a solicitat pentru
perfectarea contractului de vânzare la notar.

În proces de exploatare a casei, a descoperit atât vicii juridice cât și materiale a
bunului pe care credea că l-a cumpărat. Reclamanta a descoperit că Bejenari Nicoleta
nu era proprietara bunului pentru care a încasat bani la pretinsa vânzare. Mai mult,
bunul imobil nu putea să fie obiectul unei vânzări, deoarece nu era în circuit civil și
nu era înregistrat în Registrul Bunurilor Imobile. Suplimentar, s-a constatat

caracterul avariata al casei, care conținea fisuri a pereților, care s-au făcut mai pronunțate și care inițial erau ascunse. La începutul lunii noiembrie reclamanta a eliberat casa pârâtei, fără însă ai fi restituiți banii plătiți pentru imobil.

Analizând circumstanțele în care i-a fost aparent vândută locuința de către Bejenari Nicoleta, reclamanta a concluzionat că a fost victima unui comportament dolosiv din partea pârâtei. În acest sens, reclamanta, la 20 ianuarie 2021, a adresat o plângere Inspectoratului de Poliție Drochia în care a reclamat trăsături penale în fapta comisă de pârâtă. Examinarea plângerii s-a finalizat cu emiterea încheierii din 28 ianuarie 2021, potrivit căreia în acțiunile pârâtei nu se conțin elemente constitutive ale unei infracțiuni, raportul juridic între părți fiind unul cu caracter civil.

Totodată, la examinarea plângerii, colaboratorii de poliție au stabilit pe deplin identitatea pârâtei, au vizualizat înscrisul întocmit la transmiterea sumei de 3000 euro și au legalizat copia acestuia. Suplimentar, au fost luate explicații de la pârâtă care a recunoscut obligația de plată în raport cu reclamanta, dar din lipsă de mijloace financiare nu este în posibilitate a le restitui, urmând să vândă casa unui terț, fără a veni cu careva termene concrete. La examinarea plângerii s-a mai constatat că, după ce bunul imobil a fost restituit pârâtei, ultima l-a înregistrat în drept de proprietate în Registrul Bunurilor Imobile.

Reclamanta a solicitat obligarea pârâtei Bejenari Nicoleta la restituirea sumelor bănești compuse din 3000 euro în echivalentul lor în lei moldovenești la ziua executării eventualei hotărâri judecătorești și 8 000 lei. A mai solicitat încasarea din contul pârâtei a tuturor cheltuielilor de judecată, inclusiv și cheltuielile pentru asistență juridică în valoare de 2100 lei.

Prin hotărârea din 08 iunie 2021 a Judecătoriei Bălți (sediul central) acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasat de la Bejenari Nicoleta în folosul reclamantei suma de 3 000 euro, sau echivalentul acestora la data executării hotărârii, suma de 8 000 lei și taxa de stat în valoare de 2150 lei.

În rest pretențiile reclamantei au fost respinse.

Au fost încasate de la Bejenari Nicoleta cheltuielile suportate de către instanța de judecată pentru citarea părților în valoare totală de 24 lei.

Prin decizia din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost admisă cererea de apel depusă de Bejenari Nicoleta și apelul incident depus de Ceban Ludmila, casată hotărârea Judecătoriei Bălți (sediul central), în partea încasării sumei de 8000 lei și refuzul încasării cheltuielilor de asistență și emisă o nouă hotărâre prin care:

A fost respinsă pretenția Ludmillei Ceban cu privire la încasarea sumei de 8000 lei.

A fost admisă pretenția Ludmillei Ceban cu privire la încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică.

A fost încasate de la Nicoleta Bejenari în folosul Ludmillei Ceban cheltuielile de judecată în sumă de 2100 lei cu titlu de asistență juridică.

A fost încasată de la Ludmila Ceban în folosul Nicoletei Bejenari suma de 180 lei cu titlu de taxă de stat achitată pentru instanța de apel.

A fost încasată de la Nicoleta Bejenari în folosul Ludmillei Ceban suma de 1000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în instanța de apel.

În rest, hotărârea a fost menținută.

Pentru a hotărî astfel, instanțele au reținut în hotărârile sale că în baza recipisei din 27 iulie 2020, Ceban Ludmila a transmis către Bejenari Nicoleta, suma de 3000 euro cu titlu de ”avans” pentru procurarea casei de locuit ce aparține pârâtei Bejenari Nicoleta. În cadrul examinării plângerii penale, în fața organului de urmărire penală, dar și ulterior pe parcursul examinării prezentei acțiuni civile, Bejenari Nicoleta a recunoscut că a primit suma de 3000 euro cu titlu de arvună.

Astfel, instanțele au apreciat critic declarațiile Nicoletei Bejenari că suma de 3000 euro a fost achitată în calitate de arvună și nu urmează a fi restituită, or pârâta invocă pe de o parte că suma de 3000 euro a fost transmisă cu titlu de arvună, iar pe de altă parte se neagă existența înscrisului de transmitere a sumei de 3000 euro, în situația în care potrivit prevederilor art.954 alin. (2) din Cod Civil, convenția cu privire la arvună trebuie să fie întocmită în scris, sub sancțiunea nulității.

În acest context, un contract de vânzare-cumpărare a casei de locuit amplasată, nu a fost încheiat, nefiind transferat dreptul de proprietate asupra bunului imobil către Ceban Ludmila. Drept urmare a neîncheierii unui contract de vânzare-cumpărare, având în vedere că avansului nu-i sunt aplicabile funcțiile de garantare a executării contractului caracteristice arvunei, suma achitată în avans de către Ceban Ludmila în beneficiul lui Bejenari Nicoleta urmează a fi restituită.

Cu referire la suma de 8000 lei, deși prima instanță a admis acest capăt de acțiune, instanța de apel a reținut că, actele juridice cu valoarea mai mare de 1000 de lei trebuie să fie încheiate în scris, iar Ceban Ludmila nu a prezentat probe ce ar confirma faptul transmiterii sumei de 8000 lei lui Bejenari Nicoleta pentru perfectarea contractului de vânzare-cumpărare.

Cu privire la cheltuielile de judecată suportate de Ceban Ludmila cu titlu de asistență juridică, instanța de apel a criticat opinia primei instanță precum că reclamanta nu a prezentat mandatul avocatului, or la materialele cauzei a fost anexat un bon de plată, potrivit căruia asistența juridică acordată a constat în întocmirea cererii de chemare în judecată și nu reprezentarea reclamantei în ședințe, iar ca urmare reclamanta este în drept să ceară compensarea cheltuielilor. Sun același aspect, instanța de apel a considerat întemeiată solicitarea Ludmillei Ceban cu privire la compensarea cheltuielilor suportate pentru depunerea apelului.

La 30 martie 2022 (prin oficiul poștal), Bejenari Nicoleta, reprezentată de avocatul Sandu Stela, a contestat cu recurs decizia din 17 februarie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea parțială a acesteia și a hotărârii primei instanțe în partea pretențiilor admise cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivarea recursului a invocat faptul că la emiterea deciziei instanța de apel nu a aplicat o lege care trebuia să fie aplicată, a interpretat în mod eronat legea, precum și a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 17 februarie, expediată părților la 18 martie 2022. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Bejenari Nicoleta, reprezentată de avocatul Sandu Stela, inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Bejenari Nicoleta, reprezentată de avocatul Sandu Stela, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se

bazează.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Bejenari Nicoleta, reprezentată de avocatul Sandu Stela.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Bejenari Nicoleta, reprezentată de avocatul Sandu Stela.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh